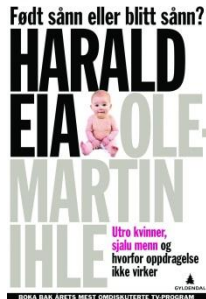

Oppgaver til kapittel 8

1. Født sånn, eller blitt sånn?

Gjør rede for hva som menes med *biologisk* og *kulturell* determinisme, og drøft forholdet mellom biologi og kulturens betydning for menneskers utvikling, f.eks. i forhold til kjønnsroller og kjønnsidentitet (se også avsnittet om Biologi på s 132). Stoff til drøftingen finnes om en leter etter oppslag, avisinnlegg etc knyttet til sosiolog og komiker Harald Eias tv-serie i 2010, som også resulterte i denne boken:

2. Språklige forskjeller

Gjør rede for betydningen av begrepene *utvidet* og *begrenset kode*. Er dette relevante begreper for å forstå forskjeller i dagens samfunn? Hvilke konsekvenser kan i så fall språklige ulikheter av denne typen ha? Gjør også rede for hva som menes med *modellmakt*, og finn eksempler på situasjoner der dette kan være viktig

3. Sosialiseringsforandringer

Gjør rede for hvordan betingelsene for sosialisering er forandret i løpet av de siste femti årene. Hva slags konsekvenser kan disse forandringene ha ført med seg?

4. Sosiale behov

Se på figurene og beskrivelsene på s 301 og 302. I hvilken grad er de generelle behovene som er beskrevet her noe en kjenner igjen fra egen situasjon? Og hvis dette er en riktig beskrivelse: Hva slags konsekvenser bør det i så fall ha for ledelse og tilrettelegging i arbeidslivet? (Tips: se på paragraf 4 i Arbeidsmiljøloven.)

5. Kommunikasjon og mediebruk

På hvilke måter har tilgangen til nye kommunikasjonsmedier forandret hverdagsliv og arbeidsliv? Drøft i denne sammenhengen begrepet *medierikhet*. Bruk gjerne egne erfaringer.

6. Bytte

I hvor stor grad er samhandlingen vi har med andre et spørsmål om *bytte*? Se for eksempel på vennskap, naboskap eller kjæresteforhold. Hva er det vi bytter, hva opplever vi som rimelige bytteforhold, og hva kan skje dersom vi opplever at bytteforholdet er ubalansert?

7. Tillit

Hva innebærer det å ha *tillit* til noen? Hvordan skapes tillit? Og hvorfor er tillit viktig i samhandling, både i privatlivet og i næringslivet? Hva er konsekvensene av manglende tillit?

8. Sosial kontroll

På hvilke måter utøves *sosial kontroll* gjennom samhandling i dagliglivet? Er vi selv utsatt for slik kontroll? Og kontrollerer vi andre?

Hva innebærer det at sosial kontroll oppleves som *legitim*? Finn også eksempler på at sosial kontroll kan oppleves som illegitim.

9. Beslutninger

Forklar hva som menes med en *rasjonell beslutningsprosess*. Hva ligger i begrepene *begrenset rasjonalitet* og *satisfiering*? Finn aktuelle eksempler, gjerne basert på egne erfaringer.

10. Dramaturgisk analyse

I hvilken grad kan vi analysere og forklare vår daglige atferd ut fra et *dramaturgisk perspektiv*? Finn eksempler på bruk av virkemidler som *utsmykking* og *rekvisita*. Forklar også hva som menes med *front stage* og *back stage*, og finn eksempler på situasjoner hvor dette er aktuelt.

11. Ovenfra og nedenfra

Forklar hva vi mener med at sosial atferd kan forklares ovenfra og nedenfra. Ta utgangspunkt i hvorfor dere har startet på akkurat dette studiet. Kan vi best forklare det ovenfra eller nedenfra, eller må vi benytte begge perspektivene?